

תוכן עניינים

1	שער א': כללי
1	פרק א': המונח "זמני שהות" - הערה מקדימה
3	פרק ב': מבוא
5	פרק ג': בית-המשפט לענייני משפחה - סמכות מקומית
5	1. כללי
	2. תובענה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדים - תקנה 258ג רישא לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (דין ישן)
8	2.1 כללי
	2.2 מההלכה הפסוקה בעבר
9	3. תובענה בעניין מזונות של קטין - תקנה 6(א) סיפא לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - בעבר תקנה 258ג(א) סיפא לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)
10	3.1 תובענה בעניין מזונות קטין - תקנות חדשות
10	3.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה
	4. תובענה אחרת בענייני משפחה - תחום שיפוטו שבו מצוי מקום מגורי התובע - תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - דין ישן (תקנה 258ג(ב) לתקסד"א)
14	4.1 תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)
14	4.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה
15	5. תקנה 6(ג) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)
15	6. תקנה 6(ד) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)
16	7. תקנה 6(ה) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)
	8. תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים - ברירת מחדל - תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ג) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)
16	8.1 תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)
16	8.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה
	9. "רשאי להורות שתובענה תועבר לבית-משפט אחר" - תקנה 8 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ה) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)
17	9.1 כללי
18	9.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה
19	פרק ד': בית-המשפט לענייני משפחה - סמכות עניינית
19	1. סמכות בית-משפט שלום

19	2. המבחן הכללי - מבחן הסעד
3	3. מבחן הסמכות העניינית בבית-משפט לענייני משפחה - מבחן העילה
20	4. סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
21	5. סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-פי כתבי הטענות
24	6. מועד העלאת טענת חוסר הסמכות העניינית והשפעתו על תוצאת ההליך
25	פרק ה': סדרי דין בתביעות משמורת
27	1. עילת התובענה
28	2. בקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית
28	2.1 כללי
28	2.2 בקשה להכרזת פסול-דין
28	2.3 בקשה להכרעת בית-המשפט בעניינים הקבועים בחוק הכשרות המשפטית
29	2.4 בקשה למינוי אפוטרופוס
30	3. מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק הכשרות המשפטית
30	4. פירוט מסמכים מצורפים
30	4.1 תצהיר
30	4.2 צירוף מסמכים מיוחדים בבקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית
30	5. זכות הטיעון הניתנת מכוח חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות
31	5.1 זכות הטיעון בהכרזת פסול-דין
31	5.2 זכות הטיעון לגבי תפקוד הורה
31	5.3 הסכמת המועמד למינויו כאפוטרופוס
32	6. סדרי דין הנוגעים לפקיד הסעד בהליכים על-פי חוק הכשרות המשפטית
32	7. אישור הסכמים ופעולות על-פי חוק הכשרות המשפטית
33	8. סופיות פסק-הדין בנוגע לחוק הכשרות המשפטית
33	9. סמכות בינלאומית והמשפט הבינלאומי הפרטי
33	10. מתן רשות ערעור בענייני משמורת והסעד הזמני
35	שער ב': תובענה בענייני משמורת, חינוך, ביקור, הבטחת קשר, יציאת הקטין מהארץ וחוק הכשרות המשפטית
43	פרק א': כללי
43	פרק ב': אופי הבעיות בסכסוכי משמורת
43	1. כללי
43	2. עיקרון "טובת הילד"

פרק ג': צו הורות פסיקתי	47
1. כללי	47
2. מהותו של מוסד צו ההורות הפסיקתי אשר מכוחו ניתן כיום להכיר בהורותו של בן הזוג שאין לו קשר ביולוגי ליילוד: האם בית-המשפט שמעניק את הצו מכונן את ההורות או שמא מדובר בצו המצהיר על הורות קיימת? ככל שמדובר בצו מכונן, מתעוררת השאלה השניה, אשר נדונה בעניין פונדקאות חו"ל, ועניינה באפשרות להחיל את צו ההורות הפסיקתי באופן רטרואקטיבי החל ממועד הלידה או לחלופין ממועד אחר הקודם למתן הצו. השאלה השלישית, שנדונה בעניין צור-וייסלברג, היא האם הצגת צו הורות פסיקתי או תעודה ציבורית אחרת, מהווה תנאי לרישום הורותו של ההורה הלא-ביולוגי במרשם האוכלוסין, או שמא הודעה שניתנה לפקיד המרשם מספיקה לצורך ביצוע הרישום.....	63
3. קיומם של התנאים למתן צו הורות פסיקתי	67
4. צו הורות פסיקתי איננו תלוי בהמשך הקשר	72
5. רישום שמות משפחה של ילדים שנולדו בהליך פונדקאות	78
6. מתן צו הורות פסיקתי כשאחד מבני הזוג איננו אזרח או תושב הארץ	80
7. בית-המשפט המחוזי הנכבד לא כלל בפסק-דינו התייחסות להסדרי שהות ומפגשים שיוציאו מהכוח אל הפועל את הכרעתו העקרונית בדבר מתן צו הורות פסיקתי. בנסיבות אלה יש מקום להשבת הדיון לבית-המשפט לענייני משפחה, על-מנת שיתן הוראות מתאימות תוך ליווי צמוד של גורמי הטיפול המתאימים, לרבות עו"ס לסדרי דין, באופן הדרגתי.....	80
8. בקשה לתיקון צו הורות פסיקתי כך שצו ההורות הפסיקתי יחול באופן רטרואקטיבי	80
9. האם בנסיבותיו של מקרה זה, עת נפרדו בנות הזוג בתחילתו של ההיריון של הנתבעת עם הקטינה, מתקיימים התנאים למתן צו הורות פסיקתי	81
10. לא ייפלא כי "ההסכמה" - של בן הזוג ושל ההורה הגנטי - "היא תנאי בלעדיו אין" ליצירת ההורות	82
פרק ד': קווים מנחים להכרעה בסכסוכי משמורת על-פי עיקרון טובת הילד	85
1. זכות הילד ולא זכות ההורה	85
2. שינוי נסיבות	88
3. "אין לאטום אוזן לקול הדם"	89
4. חזקת הגיל הרך	90
5. טובת הקטין לפי הלכות המשפט העברי	90
6. ההשלכות הנובעות מ"חזקת הגיל הרך" (מתוך דו"ח הכנסת בנושא ילדים להורים גרושים (הוגש ביולי 2002)).....	93

7. הצדקות להשארת "חזקת הגיל הרך" בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.....	94
8. התנגדות ל"חזקת הגיל הרך".....	95
9. אפשרויות לשינוי "חזקת הגיל הרך".....	96
פרק ה': מסוגלות הורית והתנהגות לא נאותה של הורה	99
פרק ו': רצון הילד	105
פרק ז': הסכם בין הורים החיים בנפרד וסמכותו של בית-המשפט באין הסכמה	111
פרק ח': חזקת הגיל הרך בבית-משפט לענייני משפחה ובבית-הדין הרבני	113
פרק ט': משמורת פיזית משותפת - חלוקת המזונות בין ההורים - בעין הלכת בע"מ 919/15	125
1. הלכת 919/15.....	125
2. דרכי יישומה של הלכת 919/15.....	127
2.1 על מעמדה של הלכת 919/15 משנקבעו המזונות בדרך של הכרעה שיפוטית.....	127
2.2 בחינת הצרכים תיבחן על-פי המפורט בכתבי הטענות ולא על-סמך נתוני הלמ"ס.....	136
2.3 הגישה בפסיקה הינה, כי אין בפסק-דין שניתן ב- בע"מ 919/15 כדי להוות לבדו שינוי נסיבות מהותי המצדיק שינוי חיוב במזונות שנקבעו בהסכם גירושין.....	136
2.4 ההלכה הפסוקה.....	136
פרק י': משקל חוות-דעת פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ומומחים בסכסוכי משמורת	143
פרק י"א: הגשת תסקיר על-ידי פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתביעות למשמורת	149
פרק י"ב: משמורת ילדים ומסוגלות הורית	155
פרק י"ג: הכרעת בית-המשפט וסמכותו הכללית להורות על אמצעי שמירה	157
פרק י"ד: משמורת משותפת	159
פרק ט"ו: משמורת ילדים וכריכתה בתביעת הגירושין	167
פרק ט"ז: ההלכה הפסוקה	171
1. האם יש לאשר, לסרב או להתנות העברת משמורת של קטין בגיל 9 שנים לאביו לאמו בשל ניכור הורי כלפי האם המשמורנית אצלה הוא גר?.....	171
2. משמורת זמנית.....	194
3. משמורת פיזית משותפת.....	200
4. תנאי המשמורת על תינוק - הורים מסוכסכים.....	214
5. תביעות הדדיות למשמורת בלעדית - האבחנה בין המושגים: משמורת פיזית ומשפטית ואחריות הורית.....	218

6.	סמכות עניינית נמשכת לדון בתביעת משמורת?	234
7.	האם יש להורות על העברת הקטין למגורים ולמשמורת אביו, שעה שמומחית המליצה על העברת "רוב המשמורת" לידי האב?	241
8.	סיום הסכסוך בין ההורים יקל מאוד על התפתחותן התקינה של הבנות ושלמותן הנפשית	249
9.	האם ניתן לכפות את האישה לגור בארץ על בסיס הדין שהיא חייבת להניק את בנה? והאם החזקת הילדים היא זכות האב או האם, או שהיא זכות הילד?	258
10.	כל אחד מהצדדים תובע לעצמו את משמורת הילדים וכל אחד מתנגד למשמורת משותפת. שני ההורים "חוטאים בילד", שתיית רעל גם אם היא בשוגג, הרי היא ממיתה. שני ההורים הם "מלח הארץ", שניהם בעלי מסוגלות הורית תקינה - אשר במאבקם מקריבים את ילדיהם	259
11.	תביעת הבעל לאכיפת הסדרי הראיה	259
12.	בקשת אב לקבל משמורת - קבלתה	259
13.	העברת בדיקת עניינים של הקטינים על-ידי צו של בית-הדין הרבני אל רשויות הרווחה, הינה סעד וסיוע חשובים ביותר, וככל שמקומם במערכת הרווחה יוקדם, כך מידת טובתם והצלחת הטיפול יגדל	260
14.	סירובה של האישה לקיים את החלטת בית-הדין הרבני העוסקת בהסדרי ראיה	260
15.	ערעור על החלטת בית-הדין הרבני שקבע כי בסמכותו לדון בנושא משמורת ילדים	260
16.	תביעת אב לשינוי המשמורת על בנו - קבלתה	261
17.	התנאים לקבלת היתר להגירתו של קטין	269
18.	מהותו של מושג ה"משמורת"	274
19.	הצורך בקביעת משמורת - חזקת הגיל הרך - מקום המסגרת החינוכית - חלוקת זמני שהות	290
20.	בקשה בעניין "משמורת" אינה יכולה להתברר במסגרתו של הליך יישוב סכסוך	306
21.	האם יש להורות למשיבה לשוב להתגורר באזור מגורי הצדדים יחד עם בנם התינוק של הצדדים לאחר שהחליטה להעתיק מקום מגוריה?	306
22.	קביעת האם כהורה אחראי או עיקרי, לא גורעת כהוא זה מזכויותיו וחובותיו של האב כאפוטרופוס על הקטינים	321
23.	תביעה לפי פקודת ביזיון בית-המשפט, בגין אי-קיום הסדרי ראיה בין התובע לבין ילדיו הקטינים	321
24.	בקשתו של האב להורות לאם לשוב לעיר אילת ולהשיב את בתם המשותפת של הצדדים, קטינה כבת 3, להתגורר בעיר אילת	325
25.	מרגע שבו חל גם שינוי בזרם החינוך, ודאי שינוי דתי, הרי שמדובר בעניין עקרוני, הנתון להחלטה משותפת של שני ההורים	326

26. בקשת רשות ערעור על החלטת בית-המשפט לענייני משפחה שקיבל חלקית את בקשת המשיבה לסעד דחוף לקביעת זמני שהות בין המשיבה לבין בנותיה הקטינות של המבקשת 327

27. בקשת האם בגדריו של הליך יישוב סכסוך לסעד דחוף להשבת הקטין א', פעוט יליד 00.00.19, להתגורר עימה 328

28. נוכח מצבו של הקטין, ממצאי חוות-דעת המומחית, האמור בתסקירי העו"ס לסדרי דין ועמדת האפוטרופה לדין, בית-המשפט מצא לנכון לקבוע כי הקטין יוותר בחזקת האם, ימשיך להתגורר עימה וילמד במסגרת חינוך השייכת לזרם חב"ד 329

29. ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט לענייני משפחה שהעניק צו הורות פסיקתי למשיבות מבלי שהוגש תסקיר עו"ס בטרם נתינתו 329

30. תנאי הכרחי להגבלת אפוטרופסות לפי סעיף 27 לחוק הכשרות הוא כי הקטין הוכרז כ"קטין נזקק" והועמד תחת השגחתו של עובד סוציאלי או הוצא ממשמורתו של האחראי עליו (או כי התקיימו התנאים לכך) 333

31. שעה שלא באה במסגרת הדיווח המלצה לשנות מקום מגורי הקטינה לעת הזו, ואפשרות זו לא הועלתה גם על-ידי האפוטרופסה לדין בית-המשפט סבר כי לעת הזו אין מקום להעברת הקטינה למגורים בבית האב 333

32. הגם שיש טעם לפגם בהתנהלות האב שהקליט את שיחותיו עם הקטינים, אין בכך כדי למנוע הרחבה של זמני השהות 333

33. לעיתים, כאשר הסכסוך בין ההורים נמצא בעצימות גבוהה, קיימת אי-הסכמה אף ביחס לנושאים פעוטים והדבר כמובן מקשה מאוד על קבלת החלטות לטובת הקטינים 343

34. טענת התובעת שהתנהגות הנתבע הובילה לניכור הורי חמור ומחיקתה מחיי הבנות, דבר שהפך את חייה וגרם לה נזק 343

35. הפרת הסכם הגירה - חיוב האישה בפיצויים בשווי של 680,000 ש"ח 344

36. בית-משפט קמא מצא, כי הנתק המוחלט בין האב לבין הקטינים נוצר בעיקר עקב הסתת האם את הקטינים כלפיו; כי ההתנכרות הקיצונית של הילדים לאביהם, תוך וויתור מוחלט על קיומו בחייהם, היא פרי הסתת האם - פיצוי בסך של 400,000 ש"ח 346

37. המונח "זמן ילד" 352

38. ילד על הרצף האוטיסטי - קביעה כי ביתה של האישה הוא הבית העיקרי של הקטין 356

39. מתן צו מניעה לטובת האב האוסר על העתקת מגורי הילדים שיישארו בחזקת האב 357

40. ניתוק קשר עם האב - כיבוד זכותו של הילד שלא להיפגש עם האב 358

41. שני ההורים אשמים באי-חידוש הקשר בין האב לבת, וכל אחד "תרם" את חלקו לכך. זאת אמרנו בלי לשמוע את הבת עצמה. בית-הדין לא סבר שיש תועלת בשמיעת הבת, שהרי ידוע האמור בחוות-דעת מקצועיות, שבטענות של ניכור הורי, לא יועיל לשמוע את קול הילד, ככל והוא מוסת, והדבר אף עלול להקשות על הקשר העתידי, ככל ויש לו סיכוי 359
42. מקרה זה בו האם במשך שנים כה רבות התקשתה להפריד בין כעסה ופגיעותה כלפי בעלה לשעבר ובין צרכי הקטינים, דבר שהוביל להחמרת הנתק עד אשר ניסיונות טיפוליים רבים כשלו, מצדיק הפחתה מסויימת במזונות הקטינים. האיזון בין תרומת האם למצב שנוצר, תרומת האב והצורך להבטיח שמירה על סיפוק צרכיהם הבסיסיים של הקטינים מוביל למסקנה שאין מקום לבטל את המזונות אלא להפחיתם במידה מסויימת ומדורגת 359
43. יש לקבל את המלצות עו"ס לסדרי דין והאפטרופא לדין של הקטינים ולהורות כי מכאן ואילך ועד להחלטה אחרת, המפגשים בין האב לקטינות יתקיימו תחת פיקוח במסגרת "מרכז הקשר" 363
44. ניתן לסכם את השיקולים שעל בית-המשפט לשקול בדונו בשאלת ביטול מזונות לילד מרדן באופן הבא - ביטול המזונות יעשה במקרים קיצוניים ונדירים ויש לשקול תמיד חלופה מתונה יותר, כגון הקטנת המזונות 364
45. בקשת המבקשת להורות כי משמורתו הזמנית של הקטין, כבן 6.5, תהיה בידי המבקשת ולהעברת הקטין לטיפול והשגחתה לנוכח ניכור הורי וסיכון של הקטין 364
46. בקשה למינוי מומחית לטיפול ב"ניכור הורי" 365
47. העברת הילדים לאחריות האב 366
48. טובתו של הקטין הינה להמשיך את לימודיו בכיתה א' במסגרת הלימודית הנוכחית כהמשך ישיר לגן הילדים. גם אם לא הייתה מתקבלת המלצת העו"ס, הרי שלא עלה בידי התובעת להוכיח כי טובתו של הקטין היא בשינוי המסגרת הלימודית. על-כן, יש לקיים את ההסכם בין הצדדים 366
49. שעה שמגיע סכסוך מסוג זה לפתחו של בית-המשפט, עליו להכריע בסכסוך על בסיס עקרון טובת הילד המהווה "מגדלור" לכל צעד ושעל של בית-המשפט 367
50. ביישומו של עקרון "טובת הילד" נדרש בית-המשפט לשקול כל מקרה לנסיבותיו, ולהכריע ביחס לטובת הילד הספציפי אשר עליו נסב הדיון, מהי טובתו הקונקרטיית 367

51. בחינת טובת הקטין לשם הכרעה בסוגיית מסגרת החינוך מצריכה את בית-המשפט להיעזר בתסקירים ובחוות-דעת מומחים להם יש את היכולת והכלים המתאימים לבחון את המקרה בעין מקצועית ואובייקטיבית. אמנם, התסקיר אינו בגדר עדות או עדות מומחה במשמעותו לפי הסעיפים 20 ו-26 לפקודת הראיות אך הוא בעל מעמד מיוחד.....367

52. פסק חוץ איננו מוכר באופן אוטומטי בישראל, ונדרש שהוא יעבור הליך קליטה כדי שניתן יהיה לאוכפו או להכיר בו בישראל.....367

53. חוק אכיפת פסקי חוץ מתווה שני מסלולים עיקריים שעל בסיסם ניתן לקלוט פסק חוץ: מסלול האכיפה ומסלול ההכרה, כאשר ההבדל בין שני המסלולים נעוץ במהותו של פסק החוץ אותו מבקשים לקלוט. בעוד שפסק חוץ המטיל חיוב אישי ניתן לאכיפה, פסק חוץ שאיננו מטיל חיוב אישי (אלא, למשל, קובע סטטוס), אינו ניתן לאכיפה, והמסלול הרלוונטי לגביו הוא הכרה.....367

54. במקרה שילד אינו רוצה קשר עם אחד מהוריו, על ההורה שעיימו גר הילד מוטל הנטל לשכנע את בית-המשפט שיש סיבה מוצדקת לסירוב הילד לקשר. אם אין לו הסבר, בית-המשפט יסיק שההורה המועדף תורם, במעשה או במחדל, למצב. אין צורך לקבוע שמדובר בניכור הורי או בחומרתו.....368

55. בקשה ל"שינוי זמני שהות".....368

56. השיקול המרכזי כאשר נבחנת שאלת העתקת מקום מגורים הוא טובתו של קטין.....370

57. מתן חיסוני השגרה.....370

58. השינוי המתבקש בתובענה אינו מקובל על הנתבע. על-כן, בהיעדר הסכמה בין ההורים בעניין הנתון לאפוטרופסותם (זרם החינוך) (סעיף 6(א) להסכם), נתונה ההכרעה באותו עניין לבית-המשפט.....373

59. עצם ההתערבות בתא המשפחתי ובזכויותיהם הטבעיות של הורים כלפי ילדיהם, הינה צעד חריג ביותר כאשר לעיתים לא די אף בטובת הקטין עצמו.....373

60. במקרה דנן, המלצת כל הגורמים המקצועיים הינה מתן אחריות הורית משותפת. דווקא במקרה דנן, ישנה חשיבות מיוחדת למתן מעמד שווה לשני ההורים, לאור התנהלותה של האם המעידה כי היא סבורה שהינה בעלת יכולות הוריות טובות יותר מהאב וראויה ממנו כהורה, ולאור העובדה שהאם פועלת באופן חד-צדדי בעניין הקטינים, באופן הממעיט מחשיבות האב בחיי הקטינים. לפיכך, דווקא בתיק זה, ישנה חשיבות להעברת מסר ברור לפיו אף הורה אינו "עליון" על ההורה האחר, והחלטות מהותיות בעניין הקטינים צריכות להתקבל בהסכמה, או לחילופין באישור בית-המשפט, ולא באופן חד-צדדי.....374

שער ג': הקטין.....375

פרק א': קטינות ובגירות - סעיף 3 לחוק.....375

375.....	1. מבוא.....
375.....	2. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול).....
376.....	3. אימתי נפסקים מזונות קטינים?.....
377.....	פרק ב': פעולות של קטין - סעיף 4 לחוק .....
379.....	פרק ג': ביטול פעולות של קטין - סעיף 5 לחוק .....
381.....	פרק ד': סייג לביטול פעולות - סעיף 6 לחוק .....
381.....	1. מבוא.....
381.....	2. הימורים.....
382.....	3. פגיעה בשיער.....
382.....	4. אחריות בנויקין - נשיכת כלב.....
382.....	5. רכישת מיכל גז.....
382.....	6. צילום קטינים.....
383.....	7. רכישת מכשיר סלולארי.....
385.....	פרק ה': פעולות בטלות - סעיף 6א לחוק .....
389.....	פרק ו': פעולות טעונית אישור בית-המשפט - סעיף 7 לחוק .....
389.....	1. כללי.....
389.....	2. סעיף 7 לחוק הכשרות למול סעיף 20 לחוק הנ"ל.....
391.....	פרק ז': הכרזת פסלות - סעיף 8 לחוק .....
391.....	1. כללי.....
391.....	2. ההבדל בין פסול-דין לחסוי.....
392.....	3. הכרזת פסלות פועלת מכאן ולהבא.....
395.....	4. חולשה שכלית או גופנית.....
396.....	5. האם אדם שמונה לו אפוטרופוס בהתאם לסעיף 33 לחוק הכשרות, הינו פסול-דין?.....
396.....	6. חובת ההוכחה.....
397.....	7. תרדמת.....
399.....	פרק ח': פעולות של פסול-דין - סעיף 9 לחוק .....
401.....	פרק ט': ביטול ההכרזה - סעיף 10 לחוק .....
403.....	פרק י': חישוב גיל - סעיף 11 לחוק .....
405.....	פרק י"א: חזקת תאריך הלידה - סעיף 12 לחוק .....
407.....	פרק י"ב: שמירת דינים - סעיף 13 לחוק .....
409.....	פרק י"ג: המרת דתו של קטין - סעיף 13א לחוק .....
411.....	פרק י"ד: מעמד ההורים - סעיף 14 לחוק .....
411.....	1. כללי.....
416.....	2. הגשת תביעה על-ידי אחד מן ההורים.....
417.....	שער ד': פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ובית-המשפט .....
417.....	פרק א': מבוא .....
417.....	פרק ב': יחסו האמביוולנטי של פקיד הסעד (עובד סוציאלי) לבית-המשפט .....
419.....	

פרק ג': תפקיד פקיד הסעד (עובד סוציאלי) אל מול מערכת המשפט	421
פרק ד': מעמדו המשפטי של פקיד הסעד	427
1. כללי	427
2. פקיד סעד (עובד סוציאלי) כיוזם הליכים בבית-המשפט	427
3. פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתפקידו כעד בבית-המשפט	430
פרק ה': תסקיר	433
1. הגשת תסקירים לבית-משפט	433
2. סוגי תסקירים	433
3. תוכן התסקיר	435
4. דרכי טיפול מומלצות	436
5. הגשת התסקיר	436
6. התסקיר כ"חוות-דעת מומחה"	436
7. חקירה נגדית של פקיד סעד (עובד סוציאלי)	438
8. ערכו הראייתי של התסקיר ומידת השפעתו על החלטת בית-המשפט	440
9. טענות לתוכן התסקיר	442
10. חיסוי התסקיר	443
פרק ו': פקיד הסעד (עובד סוציאלי), משמורת ילדים והסדרי ראייה	445
1. משקל חוות-דעת פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ומומחים בסכסוכי משמורת	445
2. הגשת תסקיר על-ידי פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתביעות למשמורת ילדים	450
3. הגשת תסקיר בתביעה להעברת מקום מגורים	455
שער ה': סדרי דין וראיות בבית-המשפט לענייני משפחה	463
פרק א': פתיחת תיק בבית-משפט לענייני משפחה	463
1. כללי	463
2. דין ישן	464
3. כתבי טענות - כללי - תקנה 10 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	464
3.1 צורתם של כתבי הטענות - תקנות 9 עד 15 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות (תשע"ט)	465
3.2 אי-קבלת מסמך - תקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות (תשע"ט)	468
4. דין ישן וההלכה הפסוקה	469
פרק ב': כתב תביעה והגנה ובקשות	471
1. כתב תביעה - תקנה 11 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	471
1.1 הדין	471

1.2	דין ישן - תקנה 258 לתקסד"א הישנות (תשמ"ד) והלכה פסוקה.....	472
1.3	תשלום אגרה בבית-משפט לענייני משפחה.....	473
1.4	סיווגם של סעדי התביעה ואופיה - האם מדובר בתביעה לסכום קצוב או בתביעה בשל נזקי גוף שאין צריך לשום אותה בסכום?....	477
1.5	בקשה לפטור - הקפדה יתרה בכל הנוגע לאוכלוסיות מיוחדות.....	477
1.6	תביעה לסכום כסף קצוב.....	478
1.7	המבקשת לא עמדה בנטל ההוכחה הנדרש למצבה הכלכלי בבקשה לפטור מאגרה.....	478
1.8	הבקשה הוגשה בלא פרטים מלאים, הפרטים שהוגשו אינם יוצרים מצג שלם ומהימן, כדרישת התקנות.....	478
1.9	האם על התובעת להשלים את סכום האגרה לכדי שיעור של 1% מסכום התביעה או שמא עליה לשלם אגרה מופחתת.....	479
1.10	תקנות האגרות משפחה אינן חלות על הליכי ערעור בבית-המשפט המחוזי, שם יחולו תקנות האגרות הכלליות.....	479
2.	הרצאת פרטים - תקנה 12 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	480
2.1	כללי.....	480
2.2	ההלכה הפסוקה - דין ישן.....	481
2.2.1	כללי.....	481
2.2.2	כתב תביעה - תקנה 258 לתקסד"א (הישנות).....	482
2.2.3	בקשת ביניים - תקנה 258 לתקסד"א (הישנות).....	483
2.2.4	סעדים בשל תביעות שונות - תקנה 258 לתקסד"א (הישנות).....	483
2.2.5	גילוי מסמכים מוקדם וציון בקשות קודמות - תקנה 258 לתקסד"א (הישנות).....	484
3.	כתב הגנה, תביעה שכנגד והודעת צד ג' - תקנה 13 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	488
3.1	כללי.....	488
3.2	דין ישן.....	488
3.2.1	תקנה 258 לתקסד"א (ישנות).....	488
3.2.2	הרצאת פרטים - תקנה 258ד(ה) לתקסד"א (ישנות).....	489
4.	כתב טענות נוסף - תקנה 14 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	489
5.	סעדים בשל תביעות שונות - תקנה 15 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	490
5.1	כללי.....	490
5.2	הלכה פסוקה - דין ישן.....	493

6.	אימות כתב טענות בתצהיר - תקנה 16 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	493
6.1	כללי	493
6.2	הלכה פסוקה - דין ישן	495
6.3	הרצאת פרטים - תקנה 258ד(ה) לתקסד"א (ישנות)	496
7.	גילוי מסמכים מוקדם וציון בקשות קודמות - תקנה 17 לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	497
7.1	כללי	497
7.2	הלכה פסוקה - דין ישן	499
8.	בקשות בהליך - תקנה 18 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	501
8.2	פרק ח' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (תקנות עד 55) - בקשות.....	503
8.3	תקנה 1258 לתקסד"א (ישנות).....	506
9.	הוראות נוספות - קבלת מסמך - מזכיר משפטי - תקנה 19 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	507
10.	הלכה פסוקה - דין ישן	508
10.1	הצגת מסמכים השייכים לצד ג'.....	508
10.2	מסמכים מצורפים - דין מסמך חסר.....	508
	פרק ג': סדרי דין וראיות	511
1.	הדין	511
2.	"בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק" - סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	511
3.	עדות של קטין - סעיף 8(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	516
4.	מינוי מומחים - סעיף 8(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	517
4.1	מבוא	517
4.2	מינוי מומחה	521
4.3	הגשת חוות-הדעת	522
4.4	חקירת המומחה	522
4.5	שכר-טרחת המומחה והוצאותיו.....	522
4.6	פקיד סעד (עובד סוציאלי)	523
5.	תובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה - סעיף 8(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	523
6.	תובענה לפי חוק הירושה - סעיף 8(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	523
7.	הזמנת עד מטעם בית-המשפט וקבלת עדותם	524